

NORA ROBERTS

*Mesec nad
Karolinom*

Prevela Ljiljana Lončarević

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2008.

*Za Rut Langan i Merijen Vilman,
Za prošlost, sadašnjost i budućnost*

*Za prijateljice mog detinjstva,
sestre po krvi i uzdanice koje
su učinile da se dvorišta pretvaraju u magične šume*

Tori

*Meni, divna drugo, ti nikada ostariti nećeš,
Jer kakvom te moje oko prvi put spazi,
Takvom se meni tvoja lepota još čini.*
– Vilijam Šekspir

1.

Probudila se u telu preminule prijateljice. Bilo joj je osam godina i bila je visoka za svoje godine, krhkka, nežnog lica. Kosa joj je bila boje kukuruzne svile i ljupko joj je padala niz uzana leđa. Njena majka je volela da je svake večeri češlja – sto pokreta srebrnom četkom mekih čekinja postavljenom na gizdavu, elegantnu dršku trešnjinog drveta.

Dečje telo se sećalo toga, osećalo je svaki dugi, suzdržani pokret četke i zbog toga je zamišljala da je maca koju neko mazi. Sećala se kako se svetlost prelamala preko kutijica od borovine i kristalnih i kobaltnih flašica, pa pogađala srebrnu poledinu četke i bleštala na putu kroz kosu.

Sećala se mirisa sobe, osećala ga je i sada. Gardenija. Uvek gardenija za mamu.

I u ogledalu, pri svetlosti lampe, mogla je da vidi bledo ovalno lice, tako mlado, tako lepo sa onim zamišljenim plavim očima i glatkom kožom. Tako životno.

Zvala se Houp.

Prozori i velika vrata terase bili su zatvoreni pošto je leto bilo u jeku. Vrelina je vlažnim prstima pritiskala staklo, ali unutar kuće, vazduh je bio prohladan, pa je njena pamučna spavaćica bila tako krta da je pucketala kada se pomerala.

Međutim, ona je želela tu vrelinu i pustolovine, ali te pomisli je zadržala za sebe kada je mamu poljubila za laku noć. Nežan poljubac u namirisani obraz.

Mama bi svakog juna naredila da se tepisi iz hodnika smotaju i sklone na tavan. Sada su podovi od borovine uglancani voskom bili klizavi i glatki pod devojčicinim bosim stopalima kada je odbazala u hodnik obložen panelima od čempresa i slikama u teškim ramovima od tamnog zlata. Uz oštro, uvijeno stepenište do očeve radne sobe.

A tamo su bili očevi mirisi. Dim, koža, miris *old spajs* i burbon.

Volela je ovu prostoriju sa njenim zaobljenim zidovima i velikim, teškim kožnim stolicama boje porta koji je njen tata ponekada pijuc-kao posle večere. Ovde su police preko svih zidova bile zatrpane knjigama i blagom. Volela je čoveka koji je sedeo za ogromnim stolom sa cigarom, čašom pića i poslovnim knjigama.

Ta ljubav je bila bol srca žene u dečjem telu, tračak čežnje i zavisti na toj jednostavnoj i potpunoj ljubavi.

Glas mu se prołomi, ruke su mu bile snažne, a stomak mekan kada ju je obuhvatio u zagrljaj koji se tako razlikovao od maminog nežnog i suzdržanog poljupca za laku noć.

Evo moje princeze, kreće u kraljevstvo snova.

Šta ću da sanjam, tata?

Vitezove i bele atove i pustolovine preko mora.

Zakikotala se, ali je nešto duže nego obično zadržala glavu na njegovom ramenu, pa je pomalo i brušala, poput mačeta koje prede.

Da li je znala? Da li je nekako znala da nikada više neće bezbedno sedeti u njegovom krilu?

Nazad niza stepenice, pored Kejdove sobe. Njemu nije bilo vreme za spavanje, ne još, jer je bio četiri godine stariji i dečak i mogao je letnjih večeri duže da ostane budan i da gleda TV ili da čita knjige – samo ako je ujutro bio oran i spreman za sitne poslove po kući.

Jednoga dana Kejd će postati gazda Bo Rivza i sedeće za velikim stolom u radnoj sobi u kuli sa poslovnim knjigama. On će zapošljavati

i otpuštati, nadgledati žetvu i pušiti cigare na sastancima i žaliti se na vladu i cenu pamuka.

Jer je on bio sin.

I to Houp nije smetalo. Nije ni želela da sedi za stolom i sabira brojeve.

Zastala je ispred sestrine sobe, oklevala. Fejt to sve jeste smetalo. Uvek je nešto smetalo Fejt. Lila, žena koja je spremala po kući, kazala joj je da bi se gospođica Fejt raspravljala sa samim bogom, samo da bi ga isprovocirala.

Houp je verovala da je to tačno, jer čak i pored toga što je Fejtina bliznakinja, nije shvatala zbog čega je to njena sestra stalno napeta. Baš večeras poslali su je u sobu zbog drskih reči. Sada su vrata bila čvrsto zatvorena i ispod vrata nije dopirala svetlost. Houp je zamislila Fejt kako bulji u plafon onako namrgodenog lica i stegnutih pesnica kao da je spremna da se boksuje sa senkama.

Houp dodirnu kvaku. Uglavnom je mogla da privoli Fejt da se trgne iz tog mračnog raspoloženja. Mogla je u mraku da se uvuče u krevet kod nje i izmišlja priče sve dok se Fejt ne bi nasmejala i dok joj žestina u očima ne bi nestala.

Ali današnje veče namenjeno je nekim drugim stvarima. Pustolovinama.

Sve je bilo isplanirano, ali Houp nije dozvolila da je uzbuđenje obuzme sve dok se nije našla u svojoj sobi iza zatvorenih vrata. Svetlo nije palila, tihoo se kretala u polumraku prosečenom zracima srebrne mesečine. Prešla je iz pamučne spavaćice u kratke pantalonice i majicu. Srce joj je priyatno tuklo u grudima dok je nameštala jastuke na krevetu da bi dobila oblik koji je njenim naivnim, detinjim očima ličio na usnulu priliku.

Ispod kreveta je izvukla pribor za pustolovine: staru kutijicu za užinu sa kupolom na vrhu, a u njoj se nalazila flaša mlake *koka-kole*, kesica sa keksom koji je pažljivo ukrala iz kuhinjske tegle, zardali džepni nožić, šibice, kompas, pištolj na vodu – spreman za paljbu – i crvena plastična baterija.

Na trenutak je posedela na podu. Mogla je da oseti miris svojih bojica i talka koji joj se zadržao na koži posle kupanja. Jedva da je čula muziku koja je lebdela iz majčine dnevne sobe.

Kada je podigla prozor i skinula mrežicu protiv komaraca, nasmešila se.

Mlada, okretna i vedra zbog onoga šta je očekuje, prebacila je nogu preko prozorske daske, pronašla uporište na rešetki sa isprepletanom vistarijom.

Vazduh je ličio na sirup čiji joj je vreli, slatki ukus punio pluća dok je silazila niz rešetku. Iver joj se zabio u prst, pa je sirknula od bola. Ali je nastavila dalje, pogleda uprtog u osvetljene prozore na prvom spratu. Senka je, pomisli, i niko je neće videti.

Bila je Houp Lavel, devojčica špijun koja tačno u deset i trideset i pet ima sastanak sa svojim kontaktom i partnerom.

Prigušivala je kikotanje, a kada je skočila na zemlju, već je bila bez daha od tog smeha koji je nastojao da izbjije iz nje.

Da bi sve bilo uzbudljivije, kidisala je i jurišala iza debelih stabala golemog, starog drveća koje je zasenjivalo kuću, zatim provirila iza njih prema bledoplavičastom svetlu koje je pulsiralo sa prozora sobe u kojoj je njen brat gledao TV, pa naviše prema čistijem žučkastom odsjaju gde su svako za sebe njeni roditelji provodili večeri.

Istraživanje u ovom trenutku upropastilo bi misiju, pomislila je dok je pognuta jurila kroz vrtove i sladak miris ruža i jasmin koji cveta noću. Po svaku cenu mora da izbegne zatočeništvo jer sudba celoga sveta počiva na njenim plećima i na plećima njenog odlučnog partnera.

Žena u dečjem telu je zavrištala. *Vrati se, o molim te, vrati se.* Ali dete je nije čulo.

Isterala je svoj ružičasti bicikl iza kamelija gde ga je tog popodneva sakrila, brižno odložila svoj pribor u belu korpu, te gurnula bicikl preko jastučeta trave i duž dugačke šljunčane staze i nastavila tako sve dok kuća i svetla nisu postali nejasni u daljinji.

Kada je vozila, jurila je kao vetar zamišljajući da je simpatični ružičasti bicikl isfrizirani motocikl sa dodatnom opremom: rasprskivačem nervnog gasa i ispaljivačem ulja. Bele plastične trake plesale su na krajevima upravljača i jedna drugu veselo pljeskale.

Letela je kroz zgusnuti vazduh, zatim spretno skočila sa bicikla i svezla ga s puta niz uzan jarak gde će ga sakriti u žbunju. Iako je mesec dovoljno osvetljavao, izvadila je baterijsku lampu iz pribora. Princeza Lija koja joj se osmehivala sa sata saopšti joj da je poranila petnaest minuta. Bez straha, bez razmišljanja, skrenula je na usku stazu prema močvari.

Prema kraju leta, kraju detinjstva. Života.

Tu su zvuci bili živahni: voda i insekti i sitna noćna bića. Svetlost se probijala u tankim vrpcama kroz svod tupela i čempresa sa visećom mahovinom. Ovde je magnolija u cvatu zadebljala od snažnog i slatkog parfema. Put do čistine poznavala je kao samu sebe. Ovo mesto za sastanke, ovo *tajno* mesto bilo je dobro čuvano, štićeno i voljeno.

Pošto je prva stigla, pokupila je sa gomilice drveta za potpalu stare grančice i zdepaste grane i bacila se na loženje vatre. Komarci su bezali od dima, ali već se nehajno češkala po mestima ujeda koji su joj se u vidu tačkica javljali na nogama i rukama.

Spremila se na čekanje uz kolačić i *koka-kolu*.

Kako je vreme prolazilo, oči su joj se zatvarale, a muzika močvare ju je uspavljivala. Vatra je pogrickala sitne otpatke drveta i sada je samo tinjala. U polusnu, naslonila je obraz na skvrčena kolena.

Isprva, šuškanje je bilo samo deo sna u kom je vrdala zavijenim ulicama Pariza kako bi umakla opakom ruskom špijunu. Ali, na zvuk lomljenja grančice trgnula se i san joj je izmakao. Prvo se pojavio širok osmeh, ali ubrzo ga je zamenila strogim, profesionalnim izrazom lica vrhunskog tajnog agenta.

Lozinka!

Osim ustaljenog zujanja insekata i blagog pucketanja umiruće vatre u močvari je sve bilo tiho.

Uspentrala se na noge, u ruci je imala baterijsku lampu nakrenutu poput pištolja. *Lozinka!*, ponovo pozva i nanišani kratak tračak svetla.

Ali šuškanje je sada dolazilo s leđa, pa se okrenula i tu joj srce poskoči, a tračak zaplesa u nervoznim trzajima. Strah, nešto što je za svojih kratkih osam godina tako retko doživljavalta, privukao se onako vreo i pekao joj je grlo.

Ajde prestani. Nisi me uplašila.

Zvuk s leve strane, promišljen, zastrašujući. Kako se sledeći talas straha kao zmija sklupčao u stomaku, krenula je korak unazad.

I začula smeh, blag, bez daha, u blizini.

Tada je potrčala, trčala je kroz guste senke i svetlo koje je poskakivalo. U grlu joj se skupio onaj užas koji vrisak prigušuje pre nego što se otme. Iza nje su toptali koraci. Brzo, suviše brzo; i preblizu. Nešto je udari otpozadi. Oštar bol u leđima koji vibrira sve do tabana. Trzaj kostiju i daha kada žestoko udari o tlo. Vazduh joj pobeže iz pluća u vidu jecaja kada ju je pritisla njegova težina. Namirisa znoj i viski.

Utom je zavrištala, ispuštajući dug povik očajanja, a potom pozvala svoju prijateljicu.

Tori! Tori, pomozi mi!

I tu žena zarobljena u telu mrtvog deteta zajeca.

Kada je Tori došla k sebi, ležala je na kaldrmi prilaza svojoj kući, a na sebi je imala samo spavaćicu potpuno mokru od proletnje kiše koja je sipila. Lice joj je bilo vlažno i osetila je slan ukus svojih suza.

Vriska joj je odjekivala u glavi, ali nije znala da li je njena ili deteta koje nije mogla da zaboravi.

Drhteći, okrenula se na leđa da joj kišica ohladi obraze i spere suze. Od ovih epizoda – napada, kako ih je njena majka uvek zvala – često je bila malaksala i tugaljiva. Nekada ranije mogla je da se izbori i da ih potisne pre nego što je savladaju. Mada, ili je bilo ovo ili užasni udar očevog kaiša.

Isteraču ja batinama đavola iz tebe, devojko.

Hanibal Bodin je svuda video đavola; u svakom strahu i iskušenju vrebala je ruka sotone. I davao je sve od sebe da iz svog jedinog deteta istera naopakost.

U tom trenutku, sa mučninom koja joj je kružila po želucu, Tori požele da mu je to pošlo za rukom.

Čudila se što je izvesni broj godina zapravo i prigrlila to što je postojalo u njoj, istraživala ga, služila se njime, čak je to nešto i slavila. Nasledstvo, rekla joj je njena baka. Uvid. Prosvećenje. Krvni dar.

Ali postojala je Houp. Sve je više navirala Houp i zbolela bi je glava od naleta sećanja njene priateljice iz detinjstva. I uplašila bi se.

Ništa što je iskusila, ni kada je sprečavala niti kada je prihvatala taj dar, nije ju *obuzimalo* kao ovo. Preuzimalo, odvodilo. Od toga je bila bespomoćna, a sebi samoj je obećala da više nikada neće biti bespomoćna.

A ipak, eto je tu, prostrta na svom sopstvenom prilazu na kiši, a čak se ni ne seća kako je dospela napolje. Bila je u kuhinji, kuvala čaj, stajala kod pomoćnog stola, bili su upaljeni i svetlo i muzika, čitala je bakino pismo.

To je bio okidač, shvatila je Tori dok se polako podizala na noge. Baka je bila veza sa detinjstvom. Sa Houp.

U Houp, pomisli kada je zatvorila vrata prema bašti. U bolu i strahu i užasu te jezive noći. A ona opet nije saznala ni ko je ta osoba, ni razlog.

I dalje drhteći, Tori je otišla u kupatilo, svukla se, pustila slavinu za vrelu vodu i kročila pod tuš.

„Ne mogu da ti pomognem“, promrmljala je i zažmurila. „Nisam mogla onda da ti pomognem, ne mogu da ti pomognem ni sada.“

Njena najbolja priateljica, sestra po srcu, umrla je te noći u močvari dok je ona čamila zaključana u svojoj sobi jecajući zbog poslednjeg batinanja.

A znala je. Videla je. Bila je bespomoćna.

Osećaj krivice, svež kao što je bio i pre osamnaest godina, potpuno je obuzeo. „Ne mogu da ti pomognem“, ponovi. „Ali se vraćam kući.“

Tog leta nam je bilo osam godina. Tog davnog leta kada se činilo da će oni teški vreli dani zauvek da potraju. Bilo je to leto nedužnosti i šašavosti i prijateljstva, takvo leto koje oko nečijeg sveta sačini ljupku, sta-

klenu kuglu. Jedna noć je sve to promenila. Za mene od tada ništa više nije isto. A kako bi i moglo da bude?

Većinu svog života izbegavala sam da govorim o tome. To nije zau stavilo ni sećanja niti slike. Ali izvesno vreme pokušavala sam da ih sa hranim, kao što je Houp sahranjena. Olakšanje je sada se sa tim suočiti, glasno to izreći, pa makar i samo za sebe. Kao da iz srca izvlačim bodež. Bol će neko vreme da se zadrži.

Bila mi je najbolja prijateljica. Naša spona bila je onako duboka i neposredno silna kako samo deca umeju da je iskuju. Pretpostavljam da smo bile čudan par, plava i povlašćena Houp Lavel i tamnokosa, stisnuta Tori Bodin. Moj tata je zakupljivao parčence zemljišta, mali ugao ogromne plantaže koju je njen tata posedovao. Ponekad, kada bi njeni mama priređivala zabave za visoko društvo ili neku od svojih rasipnih žurki, moja bi pomagala u čišćenju i usluživanju.

Ali taj jaz u društvenom položaju ili klasna razlika nikada se nisu odrazili na prijateljstvo. Zapravo, nikada nam nisu ni pali na pamet.

Ona je živela u ogromnoj kući, u kući koju je njen navodno čudnovati predak sagradio da liči više na zamak nego na kuću u džordžijanskom stilu kakav je bio popularan tokom tog perioda. Bila je kamena, sa kulama i tornjevima i valjda sa nečim što bi se moglo nazvati bedemima. Ali Houp nije bila nikakva princeza.

Živila je za pustolovine. A i ja sam, kada sam bila uz nju. Sa njom, pobegla bih od jada i meteža sopstvene kuće, svog života i postajala bih njen partner. Bile smo špijuni, detektivi, vitezovi u potrazi, pirati ili pljačkaši. Bile smo hrabre i iskrene, odlučne i smele.

U proleće pre tog leta, pomoću džepnog nožića zasekle smo po mali zarez na zglobu šake. Svečano, pomešale smo krv. Imale smo sreće, pretpostavljam, što nismo zaradile trovanje. Umesto toga, postale smo sestre po krvi.

Ona je imala sestruru, bliznakinju. Ali Fejt nam se retko pridruživala u našim igrarijama. Za nju su bile suviše blesave ili pregrube, suviše prljave. Uvek su za Fejt bile u nečemu preterane. Nije nam nedostajala nijedna narav niti pritužbe. Tog leta, bliznakinja smo bile Houp i ja.

Da me je neko pitao da li je volim, postidela bih se. Ne bih razumela. Ali svakog dana od tog užasnog avgustovskog, nedostajala mi je kao što mi je nedostajao i onaj deo mene koji je preminuo zajedno sa njom.

Trebalo je da se nađemo u močvari, na našem tajnom mestu. Mislim da i nije bilo preterano tajno, ali jeste bilo naše. Često smo se tamo igrale, na tom vlažnom zelenom vazduhu, doživljavale naše pustolovine uz pticiju pesmu i mahovinu i divlje azaleje.

Protiv pravila je bilo izlaženje posle sutona, ali sa osam godina, uz budljivo je da se neko pravilo prekrši.

Trebalo je da donesem beli slez i limunadu. To je bilo pitanje ponosa. Roditelji su mi bili siromašni, a ja još siromašnija, ali morala sam nečim da doprinesem, te sam izbrojala novac iz teglice koja mi je bila sakrivena pod krevetom. Imala sam dva dolara i šezdeset i osam centi te avgustovske noći – nakon kupovine kod Henson-a – ukupna suma moje novčane svojine počivala je u staklenoj tegli i sastojala se od penija i bakrenjaka i nešto teško stečenih novčića od dvadeset i pet centi.

Za večeru smo imali pirinač i piletinu. U kući je bilo prevruće, pa je taj obrok bio pravi poduhvat čak i pored ventilatora koji su hladili najvećom brzinom. Ali, ako je na tanjiru bilo i zrnce pirinča, tata je očekivao da ga pojedeš i da budeš zahvalna. Pre večere smo se molili. U zavisnosti od tatinog raspoloženja trajalo bi negde između pet i dvadeset minuta dok bi se hrana hladila, a stomak nam zavijao i znoj klizio niz leđa u gadnim potocima.

Moja baka je običavala da kaže kako čak i bog pokušava da zamakne u skrovište kada ga Hanibal Bodin pronađe.

Bio je krupan čovek, moj otac, i snažan u grudima i rukama. Čula sam da su ga nekad smatrali zgodnim. Godine na različite načine oblikuju čoveka, a očeve su njega istesale u ogorčenog čoveka. Ogorčenog i strogog, a ispod svega toga opakog. Crnu kosu je zalizivao, a iz te kuhopole činilo se da mu se lice izdiže poput oštih stena iz planine. Stena koje bi ti odrale kožu sa kostiju za jedan pogrešan korak. I oči su mu bile tamne, goruća vrsta crnila. Prepoznajem ih sada u očima neki propovednika sa televizije i ljudi na ulici.

Moja majka se njega plašila. Pokušavam da joj to oprostim, to što ga se toliko plašila da nikada nije stala na moju stranu kada je koristio svoj remen da svog osvetoljubivog boga ubije u meni.

Te noći, za večerom, bila sam tiha. Postojali su izgledi da me neće ni primetiti ako budem tiha i očistim tanjur. U meni, iščekivanje te noći delovalo je kao živo biće, treperavo i veselo. Držala sam pogнуте oči, pokušava sam da podesim ritam žvakanja kako me ne bi optužio da razvlačim ili da halapljivo gutam. Kod tate je to bila nejasno ocrtana granica.

Sećam se šuma ventilatora i škripe viljušaka po tanjirima. Sećam se tištine, tištine duša koje se kriju u strahu koji je živeo u kući moga oca.

Kada mu je majka ponudila još piletine, ljubazno joj je zahvalio i usuo još hrane. Činilo se da prostorija lakše diše. Bio je to dobar znak. Moja majka, ohrabrena ovim, pomenula je kako paradajz i kukuruz lepo napreduju i kako će narednih nedelja da ih spremza za zimnicu. I na imanju Bo Rivz spremaju zimnicu i da li on misli da li je dobra ideja da ona pripomogne jer su je zamolili.

Nije pomenula nadnicu koju će da zaradi. Čak i kada je tata bio donekle raspoložen, nije bilo pametno potezati novčiće koje bi joj Lavelovi udelili za službu. On je bio hranitelj porodice i nama nije bilo dozvoljeno da zaboravimo tu tako važnu činjenicu.

U sobi je ponovo zastao dah. Ponekada bi sam pomen Lavelovih izazvao munje u tatinim mračnim očima. Ali te noći je izjavio da bi to bilo razumno. Sve dok ne zanemari neki od njenih poslova pod krovom koji joj je on obezbedio.

Na ovaj srazmerno prijazaran odgovor, ona se nasmešila. Sećam se kako joj je lice smekšalo i kako mi se učinila skoro lepom. Tu i tamo, ako se dobro zamislim, mogu da se prisetim mame kada je bila lepa.

Han, tako ga je zvala kada se smešila. Tori i ja ćemo da održavamo sve ovde, ništa ti ne brini. Sutra ću da odem da porazgovaram sa gospodicom Lilom i da vidim da sve to sredim. I pošto će uskoro bobice, takođe ću da spremam džem. Imam ovde negde nešto parafina, ali ne mogu da se setim kuda sam ga stavila.

I to, ta usputna opaska o džemu i vosku i rasejanost sve su izmenili. Valjda sam u mislima odlutala tokom njihovog razgovora, razmišljala o predstojećoj pustolovini. Progoverila sam bez razmišljanja, bez spoznaje o posledicama. Pa sam izrekla reči koje su me proklele.

Kutija sa parafinom je na gornjoj polici u kredencu iznad šporeta, tamo gore iza šećernog sirupa i štirka.

Jednostavno sam progovorila o onome što sam videla u umu – četvrtastu kutiju crnog voska iza tamne flaše sirupa – i posegnula sam za hladnim zašećerenim čajem da sperem skrobasta zrnca pirinča.

Pre nego što sam otpila i prvi gutljaj, začula sam kako se vratila tišina, nemi talas koji je prekrio čak i ujednačen šum ventilatora. Unutar tog vakuma, srce je počelo da mi tuče, jedan za drugim jaki udarci kao čekićem, sa zvonjavom koja je postojala samo u mojoj glavi, a u stvari bila je iznenadni i zli nalet krvi. Nalet straha.

Tada je blago progovorio, kao što je to činio, uvek je tako činio neposredno pred besnilo. Otkud ti znaš gde je vosak, Viktorija? Kako ti znaš da je tamo gore, gde ne možeš da ga vidiš? Gde ne možeš da dosegneš?

Slagala sam. Glupavo, jer sam već bila osuđena, ali laž se sama iskotrljala, odbrana očajnika. Rekla sam mu da sam valjda videla mamu kako ga tamo ostavlja. Sećam se kako ga je ona tamo stavila, samo to i ništa više.

Pokidao je tu laž na paramparčad. Umeo je da prozre laži i da ih iscepna nejednake parčice i lepljive delove. Kada sam to videla? Što mi nije bolje išlo u školi ako sam tako pametna da mogu godinu dana nakon poslednje sezone za zimnicu da upamtim gde se nalazi parafin? I otkud ja to znam da se nalazi iza šećernog sirupa i štirka, a ne ispred njih ili pored?

O, bio je on promučuran čovek, moj otac, i nikada mu ni najmanji detalj ne bi promakao.

Mama ništa nije kazala dok je on zborio tim mirnim glasom, udarajući me tim rečima kao pesnicama umotanim u svilu. Prekrstila je ruke, a ruke su joj se tresle. Da li se tresla zbog mene? Valjda bih volela da verujem u to. Ali ništa nije progovarala dok je njegov glas postajao sve glasniji, ništa ni kada je odgurnuo stolicu ispod sebe. Ništa ni kada je meni

čaša ispala iz ruke i razbila se na podu. Odlomljeno parče okrznulo mi je gležanj i osećala sam taj neznatni bol i pored užasa koji se gomilao.

Prvo se zaustavio, naravno. Samom sebi bi rekao da je to pravedno, ispravno da se učini. Kada je otvorio kredenac, gurnuo flaše u stranu, polako izvukao četvrtastu kutiju voska iza sirupa, ja sam zaplakala. Još sam tada u sebi imala suza, još sam imala nade. Čak i kada me je trgnuo da ustanem, ponadala sam se da će kazna uslediti jedino u vidu molitve, satima molitve sve dok mi se ne ukoče kolena. Ponekad, makar ponekad tog leta, to mu je bilo dovoljno.

Zar me nije upozorio da ne puštam đavola u sebe? I pored toga, ja sam donela poročnost u njegovu kuću, osramotila sam ga pred bogom. Rekla sam mu da mi je žao, da nisam htela. Molim te, tata, molim te, neću više nikada. Biću dobra.

Preklinjala sam ga, a on je izvikivao citate iz Svetog pisma i velikim grubim rukama me vukao prema mojoj sobi, ali ja sam ga i dalje preklinjala. Bilo je to poslednji put da sam to činila.

Nema suprostavljanja. Još bi gore bilo ako bi se borila. Četvrta zapovest je svetinja i mog oca ima da poštujem u njegovoј rođenoj kući, čak i kada me tuče do krvi.

Lice mu je poprimilo tamnocrvenu boju od pravičnosti, velike i slepe kao što je sunce. Samo me je jednom ošamario. I samo to je bilo dovoljno da zaustavi moje molbe i moje izgovore. I da mi ubije nadu.

Ležala sam preko kreveta na stomaku, krotka kao žrtveno jagnje. Njegov remen, kada ga je izvukao iz petlji radnih pantalona, začuo se kao kad zmija sikće, a zatim kada ga je zategao – oštar, spretan pucanj.

Uvek bi remen nategao tri puta. Svetlo trojstvo okrutnosti.

Prvi udarac kaiša uvek je najgori. Bez obzira na to koliko puta bude prvih udaraca, šok i bol preneraze i istrgnu vrissak iz stomaka. Telo se trgne u znak protesta. Ne – u neverici – a onda ugrize drugi udarac, a zatim i treći.

Uskoro tvoji krlici su više životinjski nego ljudski. Tvoja ljudskost se dovodi u pitanje, zakopana pod lavinom bola i poniženja.

Dok bi me tukao, držao mi je propoved i glas bi mu postao strašna rika. A pod tom rikom nalazilo se gnusno uzbudjenje, naopaka vrsta